

Štvrtok 17. novembra 2005

- so zreteľom na predbežný návrh opravného rozpočtu Európskej únie č. 6/2005 na rozpočtový rok 2005, ktorý Komisia predložila 8. septembra 2005 (SEK(2005)1083),
 - so zreteľom na návrh opravného rozpočtu č. 7/2005 ustanovený Radou 7. novembra 2005 (13489/2005 — C6-0358/2005),
 - so zreteľom na článok 69 a prílohu IV rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre rozpočet (A6-0321/2005),
- A. keďže EÚ by mala prejavovať solidaritu s obyvateľstvom z regiónov v členských štátoch postihnutých prírodnými katastrofami, ktoré majú závažné následky na životné podmienky, prírodné prostredie alebo hospodárstvo,
- B. keďže primerané rozpočtové zdroje na finančnú pomoc, ktorú poskytne EÚ, boli mobilizované v súlade s ustanoveniami Fondu solidarity Európskej únie o jeho financovaní a Medziinštitucionálnou dohodou zo 7. novembra 2002,
- C. keďže účelom návrhu opravného rozpočtu č. 7/2005 je formálne začleniť tieto rozpočtové zdroje do rozpočtu na rok 2005,
1. víta návrh opravného rozpočtu č. 7/2005, ktorého účelom je bezodkladne začleniť rozpočtové zdroje mobilizované ako súčasť Fondu solidarity Európskej únie do rozpočtu na rok 2005 a pomôcť tak obyvateľstvu postihnutému týmito prírodnými katastrofami;
 2. schvaľuje návrh opravného rozpočtu č. 7/2005 bez zmien a doplnení;
 3. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a Komisii.

P6_TA(2005)0439

Zbrane hromadného ničenia

Uznesenie Európskeho parlamentu o nešírení zbraní hromadného ničenia: úloha Európskeho parlamentu (2005/2139(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1540 (2004), ktorá považuje šírenie zbraní hromadného ničenia (ZHN) a ich nosičov za hrozbu pre medzinárodný mier a bezpečnosť,
- so zreteľom na Európsku bezpečnostnú stratégiu (EBS), v ktorej sa uvádza, že šírenie ZHN je potenciálne najväčšou hrozbou pre našu bezpečnosť,
- so zreteľom na uskutočňovanie EBS, a najmä stratégie EÚ únie proti šíreniu ZHN (stratégia EÚ proti ZHN), ktorú prijala Európska rada 12. decembra 2003,
- so zreteľom na skutočnosť, že všetky členské štáty EÚ sú zmluvnými stranami najvýznamnejších mnohostranných dohôd, ktoré tvoria režim nešírenia, a to Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (ZNJZ) z roku 1968, Dohovoru o biologických a toxických zbraniach (DTBZ) z roku 1972, Dohovoru o chemických zbraniach (DCHZ) z roku 1993 a Zmluvy o všeobecnom zákaze jadrových skúšok (ZVZJS) z roku 1996, a že dva členské štáty, Veľká Británia a Francúzsko, sú štátmi, ktoré vlastnia jadrové zbrane v zmysle ZNJZ a že taktické zbrane USA sú rozmiestnené na území viacerých členských štátov: Nemecka, Talianska, Veľkej Británie, Grécka, Holandska a Belgicka a v štátoch uchádzajúcich sa o členstvo v EÚ, najmä v Turecku,

Štvrtok 17. novembra 2005

- so zreteľom na záväzok členských štátov usilovať sa o zovšeobecnenie týchto mnohostranných dohôd, vyjadrený najmä v spoločnej pozícii Rady 2003/805/SZBP zo 17. novembra 2003 ⁽¹⁾,
 - so zreteľom na správu skupiny na vysokej úrovni o hrozbách, výzvach a zmene, zriadenej generálnym tajomníkom OSN, v ktorej sa uvádza: „blížime sa k bodu, v ktorom by sa mohol rozpad režimu nešírenia stať nezvratným a vyústiť do stupňovitého šírenia zbraní“,
 - so zreteľom na odpoveď generálneho tajomníka OSN v správe pod názvom „Vo väčšej slobode: na ceste k rozvoju, bezpečnosti a ľudským právam pre všetkých“, v ktorej zdôraznil význam mnohostranných dohôd pri zabezpečovaní medzinárodného mieru a bezpečnosti v oblasti jadrových, biologických a chemických zbraní, ako aj nedávne úsilie o odstránenie nedostatkov, ako napríklad v rezolúcii Bezpečnostnej rady OSN č. 1540 (2004),
 - so zreteľom na svoje uznesenia vyjadrujúce znepokojenie nad šírením ZHN a s nimi súvisiacich materiálov a technológií, najmä na svoje uznesenie o biologických a toxínových zbraniach zo 14. júna 2001 ⁽²⁾, uznesenie o jadrovom odzbrojení z 26. februára 2004 ⁽³⁾ a uznesenie o hodnotiacej konferencii (2005) o Zmluve o nešírení jadrových zbraní z 10. marca 2005 ⁽⁴⁾,
 - so zreteľom na poradné stanovisko Medzinárodného súdneho dvora z 8. júla 1996 o zákonnosti hrozby alebo použitia jadrových zbraní,
 - so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,
 - so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci (A6-0297/2005),
- A. keďže otázky nešírenia jadrových zbraní patrili vždy medzi hlavné záujmy EÚ už od založenia Európskeho spoločenstva pre atómovú energiu Rímskou zmluvou,
- B. keďže opatrenia v oblasti nešírenia zostali obmedzené a iba v súčasnosti sa nimi začína vážne zaoberať EBS, a najmä členské štáty prostredníctvom stratégie EÚ proti ZHN a v činnosti Komisie v rámci súčasných obmedzených rozpočtových položiek pri príprave finančného výhľadu na roky 2007 – 2013,
- C. keďže Rada EÚ prijala spoločnú pozíciu (vrátane približne 41 samostatných opatrení), ktorú predložila na hodnotiacej konferencii o ZNJZ v roku 2005, ale nedokázala presvedčiť ostatných signatárov ZNJZ, aby uskutočňovali rovnako zameranú spoločnú stratégiu, ako stanovuje spoločná pozícia, bez ohľadu na to, že šírenie ZHN sa bude považovať za najnebezpečnejšiu hrozbu svetovej bezpečnosti,
- D. keďže z uvedeného jasne vyplýva naliehavá potreba, aby EÚ prevzala novú vedúcu úlohu s cieľom ochraňovať svoje záujmy prostredníctvom opätovného posilnenia opatrení obsiahnutých v spoločnej pozícii a stratégii EÚ proti ZHN, aby sa tak posilnil režim nešírenia,
- E. keďže zmluvné strany sa stretnú v roku 2006 na hodnotiacej konferencii o DTBZ s cieľom zhodnotiť pokrok pri vykonávaní ustanovení zmluvy, a preto je nevyhnutné nájsť spôsoby na vypracovanie overovacích ustanovení pre DTBZ a sprísniť predpisy proti biologickým zbraniam, vrátane opatrení zameraných na kriminalizáciu vývoja a držby biologických zbraní prostredníctvom vnútroštátnych právnych predpisov,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 302, 20.11.2003, s. 34.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 53 E, 28.2.2002, s. 400.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 98 E, 23.4.2004, s. 152.

⁽⁴⁾ Prijaté texty, P6_TA(2005)0075.

Štvrtok 17. novembra 2005

- F. keďže Európsky parlament je aj naďalej znepokojený tým, že stratégia EÚ proti ZHN je v súčasnosti oslabená v dôsledku nedostatku finančných prostriedkov na dosiahnutie jej hlavných cieľov, ktoré sú uvedené na zozname priorít v prílohe k správe o pokroku vypracovanej Úradom osobných zástupcov pre nešírenie ZHN (ďalej len ÚOZ) ⁽¹⁾ a v očakávaných záveroch štúdií vykonaných Komisiou v rámci pilotného projektu 2004 pod názvom „Posilnenie spoločných programov EÚ na zníženie hrozieb: činnosť Spoločenstva na podporu stratégie Európskej únie proti šíreniu zbraní hromadného ničenia“;
- G. keďže stratégia EÚ proti ZHN si vyžaduje zvýšenie príspevku EÚ na spoločné znížovanie hrozieb s ohľadom na finančný výhľad po roku 2006 a predpokladá vytvorenie osobitnej položky v rozpočte Spoločenstva pre nešírenie a odzbrojenie v oblasti ZHN,

Nebezpečenstvo šírenia ZHN

1. uznáva, že vďaka mnohostranným dohodám, ktoré tvoria režim nešírenia sa podarilo spomaliť šírenie ZHN a systémov ich nosičov, a že tieto dohody si zaslúžia trvalú a plnú podporu v budúcnosti, ale taktiež podporuje názor vyjadrovaný v rámci EBS, že v súčasnosti vstupujeme do nového, nebezpečného obdobia, v ktorom existuje možnosť pretekov v zbrojení v oblasti ZHN, najmä na Blízkom východe, severovýchodnej Ázii a južnej Ázii;
2. zastáva názor, že šírenie jadrových zbraní výrazne zvyšuje nebezpečenstvo jadrovej vojny a s ohľadom na katastrofálne následky, ktoré by mala takáto vojna pre celé ľudstvo, vyzýva všetky štáty, aby vyvinuli maximálne úsilie na vybudovanie efektívneho, účinného a spravodlivého systému, ktorý zníži a postupne odstráni jadrové hrozby;
3. odmieta vývoj novej generácie jadrových zbraní (tzv. „mini nukes“ alebo „bunker-busting bombs“) a zmeny v jadrových doktrínach, pretože zvyšujú bojovú použiteľnosť jadrových zbraní a neznižujú ich význam, čím podkopávajú pozitívny vývoj, akým je napríklad zníženie stavu strategických jadrových zbraní, na ktorom sa dohodli USA a Rusko; opätovne zdôrazňujú svoju výzvu administratíve USA na trvalé zastavenie takéhoto vývoja; víta preto pripravenosť Senátu a Kongresu USA neposkytnúť ďalšie finančné prostriedky na vývoj zbraní „mini nukes“;
4. požaduje bezodkladné opatrenia na zabránenie ďalšiemu šíreniu balistických striel s dlhou dráhou letu a väčšou presnosťou, a to prostredníctvom získavania a rozširovania členstva v systémoch kontroly zbraní, akým je napríklad režim kontroly raketovej technológie a Haagsky kódex správania;
5. zdôrazňuje, že v súčasnosti, keď si v zvýšenej miere uvedomujeme terorizmus a hrozby pre vnútornú bezpečnosť, je ešte dôležitejšia bezpečnosť civilných jadrových, biologických a chemických materiálov, prevádzok a výskumných laboratórií tak v celosvetovom meradle, ako aj v Európe a jej okolí;
6. pevne verí, že činnosti v oblasti jadrového odzbrojenia významne prispievajú k medzinárodnej bezpečnosti a znížia riziko krádeží plutónia teroristami;
7. zdôrazňuje potrebu obmedziť riziko, že sa citlivé materiály, zariadenia a/alebo technológie súvisiace so ZHN dostanú do nesprávnych rúk, a to prostredníctvom zavádzania a presadzovania účinných kontrol vývozu a tranzitu a posilnením manažmentu hraničnej bezpečnosti;
8. podčiarkuje, že rýchly technologický vývoj v oblasti biologických vied, ako aj neničenie a zlé skladovanie biologických zbraní vzbudzuje osobitné obavy v súvislosti s týmito zbraňami v blízkej budúcnosti;

Politika EÚ v oblasti ZHN

9. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby čo najlepšie využívali existujúce overovacie systémy a aby v prípade potreby navrhli nové overovacie nástroje;

⁽¹⁾ Rada Európskej únie, ÚOZ, „Vykonávanie stratégie proti šíreniu ZHN: 6-mesačná správa o pokroku/Zoznam priorít“, 3. decembra 2004: <http://ue.eu.int/uedocs/cmsUpload/st15246.en04.doc>.

Štvrtok 17. novembra 2005

10. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby pokračovali pri zabezpečovaní plnej podpory Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu (IAEA) v jej úsilí o posilnenie režimu nešírenia jadrových zbraní, a to postupnou zmenou dodatkového protokolu ku komplexným bezpečnostným opatreniam na nový overovací štandard;
11. nalieha na EÚ, aby bola aj naďalej aktívna pri predchádzaní riziku v súvislosti so šírením zásob chemických a jadrových zbraní a materiálov hromadného ničenia, ktoré boli nazhromaždené počas studenej vojny, ako aj biologických materiálov a výskumných zariadení pochádzajúcich z obdobia studenej vojny;
12. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby nadviazali na prácu pod záštitou IAEA, ktorá sa zaoberala iniciatívami týkajúcimi sa zabezpečenia paliva, a aby vypracovali návrh koncepcie, ktorá by sa mohla presadzovať ako základ pre nový medzinárodný konsenzus v otázkach prístupu k jadrovému palivu;
13. zastáva názor, že EÚ by mala zohrávať aktívnejšiu úlohu pri presadzovaní nešírenia zbraní a odzbrojenia, najmä v rámci boja proti terorizmu;
14. vyzýva EÚ, aby vyvinula nevyhnutné koordinačné mechanizmy (monitorovacia jednotka EÚ pre ZHN v spolupráci so situačným centrom EÚ), aby sa tak zabezpečilo, že na budovanie solidarity a dôvery medzi členskými štátmi v oblasti politiky ZHN sa budú využívať spravodajské služby;
15. je aj naďalej presvedčený, že EÚ by mala pri realizácii stratégie EÚ proti ZHN prikladať význam konkrétnym iniciatívam na odzbrojenie a predovšetkým opatreniam zameraným na nešírenie zbraní s cieľom presvedčiť krajiny mimo EÚ, aby sa zapojili do spoločnej stratégie vzájomnej bezpečnosti;
16. vyslovuje uznanie práci vykonanej pri plnení stratégie EÚ proti ZHN počas prvého roka a pol jeho existencie, a najmä práci osobného zástupcu a Komisie a zdôrazňuje, že pre EÚ by malo byť prioritou:
 - a) pokračovať v politickom záväzku týkajúcom sa presadzovania realizácie stratégie EÚ proti ZHN na medzinárodnej úrovni;
 - b) klásť väčší dôraz na iniciatívy zamerané na odzbrojenie, ako aj na otázky nešírenia ZHN;
 - c) posilňovať mnohostranné zmluvy vytvárajúce režim nešírenia;
 - d) klásť dôraz na nešírenie a riziká spojené s použitím ZHN teroristami;
 - e) poskytovať finančné zdroje potrebné na realizáciu stratégie EÚ proti ZHN;
17. vyzýva Komisiu a Radu, aby pripravili plán finančného výhľadu na roky 2007 – 2013 tým, že vypracujú zoznam prioritných činností a s nimi spojených nákladov na splnenie záväzkov prijatých v rámci globálneho partnerstva G8 proti šíreniu ZHN, a aby rozšírila svoje činnosti nad rámec spoločenstva nezávislých štátov s cieľom vyhovieť globálnym potrebám;
18. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby zohrávali aktívnejšiu úlohu pri presadzovaní demokracie a uzneseňia o zmrazených konfliktoch na celom svete, pretože táto činnosť vytvára integrálnu súčasť úspešnej politiky nešírenia a môže značne prispieť k riešeniu základných príčin pretekov v zbrojení v oblasti ZHN;
19. vyzýva Vysokého zástupcu EÚ pre spoločnú zahraničnú a bezpečnostnú politiku, aby zabezpečil materiál týkajúci sa otázky začlenenia poradného stanoviska Medzinárodného súdneho dvora z roku 1996 o „zákonosti hrozby alebo použitia jadrových zbraní“ do stratégie EÚ proti ZHN;

Postup EÚ pri zavádzaní doložiek o nešírení ZHN

20. víta zaradenie doložiek o nešírení ZHN do posledných dohôd EÚ s tretími krajinami a do akčných plánov; poukazuje však na to, že takéto opatrenia musia dôsledne uplatňovať všetci partneri Únie bez výnimky; preto vyzýva na rýchle preskúmanie existujúcich dohôd a akčných plánov, v ktorých takéto doložky chýbajú;

Štvrtok 17. novembra 2005

21. vyzýva všetky štáty, ktoré majú s EÚ uzavretú dohodu o spolupráci, a najmä štáty vlastniace jadrové zbrane, aby neposkytovali pomoc ani podporu iným štátom pri získavaní jadrových zbraní alebo iných jadrových zariadení, najmä nie tým štátom, ktoré nie sú zmluvnými stranami ZNJZ;
22. na dosiahnutie tohto cieľa odporúča, aby bol v úzkej spolupráci medzi Radou, Komisiou a Parlamentom vypracovaný operačný súbor prvkov na poskytovanie podpory akejkoľvek tretej krajine, ktorá požiada o pomoc v tejto oblasti;
23. vyzýva Radu a Komisiu, aby vypracovali plány technickej pomoci akejkoľvek tretej krajine, ktorá požiada o podporu Únie pri vytváraní vnútroštátneho systému kontroly vývozu v záujme splnenia spomenej doložky alebo ich oznamovacích požiadaviek v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 1540 (2004);
24. vyzýva Radu a Komisiu, aby poskytli odhad nákladov spojených s podporou tretích krajín pri tvorbe právnych predpisov o nešírení ZHN a vytváraní systémov kontroly vývozu;
25. vyzýva Radu a Komisiu, aby podávali správy o činnostiach vykonávaných v rámci podpory tretích krajín pri tvorbe právnych predpisov o nešírení ZHN a vytváraní systémov kontroly vývozu;

Odmietnutie rozmiestňovania ZHN vo vesmíre

26. pripomína ustanovenia článku IV Zmluvy o vesmíre z roku 1967, v ktorej sa zmluvné strany zaväzujú neumiestňovať na obežnú dráhu Zeme ani na iné vesmírne telesá žiadne jadrové zbrane či objekty vybavené zbraňami hromadného ničenia, neinštalovať ZHN na vesmírnych telesách ani iným spôsobom nerozmiestňovať ZHN vo vesmíre, nezriaďovať vojenské základne ani zariadenia, nevykonávať skúšky akéhokoľvek druhu zbraní ani nevykonávať vojenské cvičenia na Mesiaci alebo vesmírnych telesách;
27. vyzýva EÚ a členské štáty, aby preskúmali možnosť uzavretia ďalších dohôd o vesmíre s cieľom zabezpečiť mierový výskum a využívanie vesmíru a zabrániť pretekcom v zbrojení vo vesmíre;

Reakcie na porušovanie systému OSN

28. vyzýva predsedníctvo EÚ a Radu, aby vykonali ďalšie kroky smerujúce k dosiahnutiu cieľa stratégie EÚ proti ZHN „posilňovať úlohu Bezpečnostnej rady OSN a zlepšiť odbornosť pri riešení otázok šírenia zbraní hromadného ničenia“;
29. vyzýva EÚ a jej členské štáty, aby v záujme dosiahnutia tohto cieľa poskytli zdroje potrebné na zriadenie útvaru OSN pre technickú pomoc pri overovaní a dodržiavaní režimu;
30. vyzýva EÚ, aby poskytla technickú pomoc štátom, ktoré požiadajú o podporu pri plnení požiadaviek týkajúcich sa podávania správ podľa rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN č. 1540 (2004);
31. požaduje ďalší rozvoj činností na základe rezolúcie č. 1540 (2004) s cieľom zapojiť hodnotiace tímy, ktoré budú skúmať vierohodnosť predložených správ a určovať rozsah plnenia záväzkov vyplývajúcich z tejto rezolúcie zo strany členských štátov OSN;
32. požaduje vypracovanie zásad pre systém cielených a primeraných postihov, ktoré by sa mali uplatňovať proti krajinám, ktoré nespĺnia svoje záväzky týkajúce sa nešírenia zbraní v súlade s rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 1540 (2004);
33. žiada, aby boli k dispozícii potrebné zdroje, ktoré umožnia, aby EÚ významnou mierou prispievala k budúcemu systému inšpekcií OSN spojených so sankciami;

Štvrtok 17. novembra 2005

Posilňovanie účinného multilateralizmu

34. berie na vedomie, ako tvrdí Dr. Hans Blix, že reálna hrozba použitia sily zohrávala významnú úlohu pri uľahčení práce UNSCOM a UNMOVIC v oblasti odzbrojovania;
35. považuje za nevyhnutné, aby sa žiadna vojenská stratégia neoddeľovala od stratégie odzbrojovania v akejkoľvek krízovej situácii, aby nedochádzalo k predčasnému vyhosteniu medzinárodných overovacích tímov, ktoré patria aj naďalej medzi najdôležitejšie nástroje overovania;
36. považuje za nevyhnutné v záujme dosiahnutia účinného multilateralizmu, aby sa využili všetky vhodné politické a diplomatické možnosti na zabezpečenie úplného vykonávania medzinárodného práva v oblasti nešírenia ZHN v súlade s Chartou OSN;
37. zdôrazňuje, že jadrové zbrane sú určené na účely zastrasovania; podporuje politické záväzky štátov vlastniacich jadrové zbrane nepoužiť jadrové zbrane proti štátom, ktoré nevlastnia jadrové zbrane („negatívne záruky bezpečnosti“) a opakovane zdôrazňuje, že v jadrovej vojne by nebolo víťazov;
38. zdôrazňuje význam prijatia opatrení, ktorých cieľom je odradiť štáty od odstúpenia od ZNJZ; podporuje úsilie niektorých členských štátov EÚ, ktoré sú signatármi ZNJZ, o preskúmanie článku X o odstúpení od tejto zmluvy a o uľahčenie postúpenia veci Bezpečnostnej rade OSN v prípade odstúpenia;

Tradičné a nové jadrové mocnosti

39. vyzýva štáty, ktoré vlastnia jadrové zbrane a sú zmluvnými stranami ZNJZ, s osobitým dôrazom na členov NATO – Veľkú Britániu, Francúzsko a USA, aby podnikli včasné, progresívne a významné kroky smerom k zníženiu svojho jadrového arzenálu v súlade so záväzkami obsiahnutými v právne záväzných zmluvách a dohodách s cieľom posilniť ich morálnu autoritu a dôveryhodnosť;
40. opätovne zdôrazňuje svoju výzvu Izraelu, Indii a Pakistanu, aby sa stali zmluvnými stranami ZNJZ;
41. zdôrazňuje potrebu pevnejších regionálnych a multilaterálnych bezpečnostných opatrení na Blízkom východe, indickom subkontinente a v severovýchodnej Ázii s cieľom znížiť tlak smerom k šíreniu jadrových zbraní a dosiahnuť zrušenie jadrových programov;
42. vyzýva EÚ, aby spolupracovala s medzinárodnými partnermi pri vytváraní a rozširovaní zóny bez ZHN na Blízkom východe; na tento účel podporuje súvisiacu spoluprácu, ktorá sa vyvinula v rámci barcelonského procesu;
43. odporúča, aby EÚ prikladala najvyšší význam účinnému uplatňovaniu režimu nešírenia jadrových zbraní v stredomorskej oblasti, keďže bezpečnosť v Európe bytostne súvisí s bezpečnosťou v tomto regióne;
44. pripomína každému budúcemu členskému štátu povinnosť dôsledne zachovávať medzinárodné záväzky, ktoré zakazujú získavať a vyvíjať zbrane a materiály hromadného ničenia a prenos takýchto zbraní, materiálov alebo technológií do akéhokoľvek tretieho štátu alebo pre neštátneho činiteľa;
45. upozorňuje na svoje predchádzajúce uznesenia, najmä na uznesenie z 13. októbra 2005 o Iráne⁽¹⁾, ako aj na svoje predchádzajúce uznesenia z 28. októbra 2004⁽²⁾ a 13. januára 2005⁽³⁾;

(¹) Prijaté texty, P6_TA(2005)0382.

(²) Ú. v. EÚ C 174 E, 14.7.2005, s. 190.

(³) Ú. v. EÚ C 247 E, 6.10.2005, s. 159.

Štvrtok 17. novembra 2005

46. pri zvážení nedôvery, ktorú už viac ako 17 rokov nepretržite vyvolávajú aktivity Iránu, ako sa uvádza v uznesení, ktoré prijala Medzinárodná agentúra pre atómovú energiu (IAEA) dňa 24. septembra 2005, vyzýva Irán, aby podnikol všetky nevyhnutné kroky na opätovné získanie dôvery medzinárodného spoločenstva a verí, že Iránu sa podarí zodpovedne a transparentne vypracovať civilný program jadrovej energie:

- úplným splnením svojich záväzkov v rámci ZNJZ, bez ohľadu na jeho práva,
- úplnou spoluprácou s IAEA,
- nepretržitou spoluprácou s inšpektormi IAEA, ako tomu bolo od roku 2003,
- bezodkladnou ratifikáciou Dodatočného protokolu IAEA,
- opätovným prevzatím svojich záväzkov v rámci Parížskej dohody,
- návratom k úplnému a trvalému zastaveniu všetkých aspektov svojich činností v oblasti obohacovania uránu, vrátane testov alebo výroby v zariadení na premenu uránu v Isfahane,
- a po splnení vyššie uvedených skutočností, úplným návratom k rokovaniam s EÚ zameraným na úspešné uzavretie Dohody o obchode a spolupráci;

47. vyjadruje veľmi hlboké znepokojenie nad vyhlásením Severnej Kórey z 10. februára 2005 o tom, že vlastní jadrové zbrane; víta nedávny výrazný posun v rokovaníach šiestich strán a najmä záväzkov Severnej Kórey ukončiť jadrové zbrojenie a opätovne pristúpiť k ZNJZ; podporuje vyhlásenie generálneho riaditeľa IAEA, pána El Baradeiho, z 19. septembra 2005, o návrate inšpektorov IAEA do Severnej Kórey; zdôrazňuje význam účasti EÚ na prebiehajúcom procese rokovaní a toho, aby zohrala dôležitú úlohu pri vykonávaní nedávno uzavretej dohody;

48. preto nalieha na Severnú Kóreu, aby sa opäť pripojila k ZNJZ, aby odvolala svoje rozhodnutie nezúčastniť sa na rozhovoroch šiestich strán a aby umožnila obnovenie rokovaní s cieľom nájsť mierové riešenie súčasnej krízy;

49. podobne nalieha na Severnú Kóreu aj na Spojené štáty, aby sa usilovali o rýchle riešenie súčasnej krízy, pričom prvým krokom by mala byť ponuka zo strany USA obnoviť dodávky ťažkých palivových olejov výmenou za overené zastavenie prevádzky továrne Yongbyon;

50. pripomína Rade, že iniciatíva Organizácie pre rozvoj energetiky Kórejského polostrova zohrávala v nedávnej minulosti významnú úlohu a mohla by byť dobrým základom pre budúce dodávky konvenčnej energie;

Výsledky a vývoj hodnotiacej konferencie 2005 o ZNJZ

51. opätovne zdôrazňuje, že ZNJZ je aj naďalej základom mnohostranného režimu nešírenia jadrových zbraní, že by sa mala zachovať vo svojej celistvosti a že porušovaním jej ustanovení by sa mala zaoberať Bezpečnostná rada OSN; pripomína, že v súvislosti s uplatňovaním ZNJZ by sa nemali používať dvojité kritériá;

52. vyjadruje sklamanie a hlboké znepokojenie nad tým, že sa nepodarilo dosiahnuť dohodu o užitočných odporúčaníach, ktoré by boli adresované budúcej hodnotiacej konferencii o ZNJZ a ľutuje, že EÚ neprevzala iniciatívu starostu Hirošimy za bezjadrový svet do roku 2020;

53. vyjadruje sklamanie tak nad výsledkom hodnotiacej konferencie 2005 o ZNJZ, ako aj nad úlohou členských štátov na tejto konferencii; vyzýva však členské štáty, Radu a Komisiu, aby sa v dobrej viere usilovali uplatňovať 41 opatrení obsiahnutých v spoločnej pozícii; vyzýva v tejto súvislosti USA, aby sa zriekli svojho odmietavého postoja k ZNJZ;

54. vyzýva najmä Francúzsko a Veľkú Britániu, aby opätovne posilnili svoje úsilie o realizáciu 13 krokov na odzbrojenie a aby rokovali s USA, Ruskom a Čínou, ktoré sa tiež zaviazali zúčastniť sa na tomto procese na konci hodnotiacej konferencie o ZNJZ z roku 2000;

Štvrtok 17. novembra 2005

55. vyzýva Radu a členské štáty, aby účinne uplatňovali ustanovenia záverečného dokumentu hodnotiacej konferencie o ZNJZ z roku 2000, ktorého cieľom je dosiahnuť uzatvorenie zmluvy, ktorá by účinne zakazovala výrobu všetkých zbraní s využitím štiepných materiálov; zdôrazňuje, že pri absencii záverečného dokumentu na hodnotiacej konferencii z roku 2005 zostávajú tieto ustanovenia v účinnosti ako politický a právny záväzok zmluvných strán ZNJZ;

56. tým opätovne zdôrazňuje svoju podporu uzatvoreniu nediskriminačnej, mnohostrannej, medzinárodnej a účinne preukázateľnej zmluvy o zákaze používania štiepných materiálov;

57. vyzýva taktiež všetky štáty, ktoré tak doteraz neurobili, aby podpísali a ratifikovali Zmluvu o všeobecnom zákaze jadrových skúšok (ZVZJS); zdôrazňuje, že za žiadnych okolností by žiadny štát nemal začať alebo obnovovať skúšobné jadrové výbuchy; opätovne zdôrazňuje svoje presvedčenie, že EÚ a NATO musia podniknúť všetko možné, aby presvedčili administratívu USA, aby sa vzdala svojho odporu v tejto problematike;

58. vyzýva Radu a Komisiu, aby predložili ďalšie návrhy s cieľom presvedčiť tretie štáty, ktoré tak doteraz neurobili, aby teraz podpísali a ratifikovali dodatkové protokoly IAEA;

Spoločný postup v rámci transatlantických vzťahov USA – EÚ

59. nalieha na EÚ a USA, aby pokračovali v ich pozitívnom dialógu v oblasti nešírenia zbraní hromadného ničenia a boja proti terorizmu v súlade s vyhlásením EÚ a Spojených štátov o boji proti terorizmu a nešíreniu ZHN, ktoré bolo prijaté na summite EÚ – USA dňa 26. júna 2004 a potvrdené 20. júna 2005;

60. opätovne potvrdzuje význam užšej spolupráce s USA s cieľom posilniť medzinárodný systém zmlúv a režimov proti šíreniu ZHN, zabezpečiť ich dôsledné uplatňovanie a dodržiavanie, podporovať nerutinné inšpekcie a zhodnúť sa na tom, že na boj proti šíreniu ZHN môžu byť potrebné ďalšie opatrenia v súlade s medzinárodným právom;

61. zdôrazňuje naliehavú potrebu bezodkladne, bezpodmienečne a v súlade s inštitucionálnymi postupmi podpísať a ratifikovať ZVZJS s cieľom zabezpečiť, aby táto zmluva čo najskôr nadobudla účinnosť;

62. vyzýva Radu a Komisiu, aby trvali na naliehavej potrebe tohto podpísania a ratifikácie pri dialógu s USA a všetkými ostatnými partnerskými štátmi, ktoré doteraz neratifikovali ZVZJS a/alebo ZNJZ;

63. vyzýva USA, aby objasnili situáciu týkajúcu sa množstva a strategických cieľov svojho taktického jadrového arzenálu rozmiestneného na európskych základniach; vyzýva okamžité stiahnutie všetkých amerických taktických jadrových zbraní z Európy v súlade so zodpovedajúcimi opatreniami Ruska;

Neštátne subjekty

64. vyzýva EÚ, aby spolupracovala so svojimi medzinárodnými partnermi OSN, IAEA, OSCE a NATO s cieľom vypracovať a presadzovať mechanizmy, ktoré teroristom alebo krajinám, ktoré im poskytujú útočisko, zabránia získať prístup k zbraniam a materiálom hromadného ničenia;

65. domnieva sa, že by sa malo vynaložiť maximálne úsilie s cieľom zabrániť akémukoľvek štátu alebo neštátnemu subjektu v tom, aby získal zbrane alebo materiály hromadného ničenia, vyvíjal ich alebo mal úžitok z ich vývoja, diverzie či používania;

66. zastáva názor, že bezpečnostná iniciatíva proti šíreniu ZHN (Proliferation Security Initiative) je významným nástrojom proti šíreniu ZHN a mala by byť v súlade s uznesením Bezpečnostnej rady OSN č. 1540 (2004) a existujúcimi režimami nešírenia jadrových zbraní;

Štvrtok 17. novembra 2005

Globálne partnerstvo G8

67. zdôrazňuje význam programov zameraných okrem iného na bezpečnosť materiálov súvisiacich so zbraňami a zaobchádzanie s nimi, fyzickú ochranu zariadení a laboratórií, odhaľovanie nedovoleného obchodovania s materiálmi pre ZHN a odradzovanie od tejto činnosti, posilnenie kontrol vývozu a presun bývalých zbrojných vedcov podľa definícií v zmysle globálneho partnerstva G8;
68. povzbudzuje zriadenie spoločného medzinárodného jadrového výskumu a priemyselných projektov ako krokov na budovanie dôvery;
69. podporuje ďalší finančný záväzok voči globálnemu partnerstvu G8 proti šíreniu ZHN a s nimi súvisiacich materiálov v rámci finančného výhľadu na roky 2007 – 2013. To by malo okrem iného podporiť ďalšie efektívne a definitívne opatrenia na odzbrojovanie tým, že prispieva k likvidácii chemických zbraní a k mnohostranným snahám o likvidáciu plutónia v Rusku; vyzýva Rusko, aby vo väčšej miere finančne prispievalo na oba programy;
70. vyzýva Komisiu a Radu, aby predložili výročnú správu o pokroku pri plnení záväzku, ktorý bol prijatý v mene EÚ voči globálnemu partnerstvu G8 v Kananaskise v roku 2002;
71. zdôrazňuje, že história ukázala, že príliš veľa štátov, vrátane členských štátov EÚ, nezodpovedne vyvážalo materiály a technológie, z ktorých možno vyrobiť jadrové zbrane a že to do veľkej miery prispelo k súčasným problémom nekontrolovateľného šírenia; preto podčiarkuje, že štátne a mnohostranné kontrolné systémy by mali fungovať ruka v ruke, aby sa vopred zabránilo akémukoľvek nežiaducemu šíreniu ZHN;

Kontrola vývozu jadrového materiálu

72. zdôrazňuje, že EÚ by mala byť vedúcim činiteľom pri spolupráci v režimoch kontroly vývozu, ako to zdôrazňuje stratégia EÚ proti ZHN, a to najmä prostredníctvom zvyšovania účinnosti kontrol vývozu v rámci EÚ podľa nariadenia o tovaroch dvojakého použitia⁽¹⁾ a prostredníctvom vytvorenia programu pomoci tým štátom, ktoré potrebujú technické znalosti v oblasti kontroly vývozu;
73. požaduje proaktívnejší prístup EÚ a členských štátov ku kontrole vývozu predmetov dvojakého použitia s cieľom zabrániť riziku, že k týmto citlivým materiálom môžu získať prístup teroristi a iní nežiaduci koncoví užívatelia v tretích krajinách;
74. víta prvé kroky Komisie zo série činností podporujúcich možné vytvorenie dlhodobej iniciatívy EÚ pre spoluprácu v oblasti kontroly vývozu, a to projekt TACIS v Rusku, pilotný projekt 2004 na Balkáne a pilotný projekt 2005 v štyroch ďalších štátoch alebo regiónoch;
75. vyzýva Radu, aby poskytla správu o vedení politického dialógu s partnermi o kontrolách vývozu a vyzýva Komisiu, aby podala správu o pokroku dobre sledovaného uplatňovania projektov na kontrolu vývozu predmetov dvojakého použitia; vyzýva tiež na uskutočnenie analýzy odhadov nákladov v rámci finančného výhľadu na roky 2007 – 2013 zo strany Rady a Komisie o tom, ako možno uplatnenie týchto projektov rozšíriť na iné regióny a krajiny;

Chemické a biologické zbrane

76. požaduje riadne uplatňovanie DCHZ a primerané finančné prostriedky pre Organizáciu pre zákaz chemických zbraní (OZCHZ); zastáva názor, že by sa mali vykonávať náhodné kontroly v prípade, ak existuje podozrenie z porušovania podmienok tohto dohovoru;
77. nalieha na členské štáty, Radu a Komisiu, aby vypracovali jasnú a presvedčivú pozíciu EÚ pre stretnutie zmluvných strán DTBZ, ktoré sa bude konať v dňoch 5. až 9. decembra 2005, aby mohla byť predložená komplexná spoločná pozícia na hodnotiacej konferencii o DTBZ v roku 2006;

(¹) Nariadenie Rady (ES) č. 1334/2000 stanovujúce režim Spoločenstva na kontrolu exportov položiek a technológie s dvojakým použitím (Ú. v. ES L 159, 30.6.2000, s. 1). Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 1504/2004 (Ú. v. EÚ L 281, 31.8.2004, s. 1).

Štvrtok 17. novembra 2005

78. vyzýva EÚ, aby poskytla technickú pomoc pre rozvojové krajiny v oblasti sledovania chorôb (v súlade s článkom X DTBZ);
79. nalieha na dotknuté členské štáty, aby stiahli svoje výhrady voči Ženevskému protokolu z roku 1925, pretože politika odvetvy rovnakého druhu ako v súvislosti s chemickými a/alebo biologickými zbraňami je v rozpore so záväzkami vyplývajúcimi z DTBZ;
80. v rámci nadchádzajúceho finančného výhľadu vyzýva Komisiu, aby posúdila uskutočniteľnosť spoločných programov pomoci s tretími štátmi, s cieľom zvýšiť bezpečnosť biologických materiálov, laboratórií a zariadení;

Úloha pre Európsky parlament

81. pripomína pozitívny prínos, ktorý môže uskutočniť Európsky parlament ako rozpočtový orgán pri riešení problémov spoločnej bezpečnosti týkajúcich sa nešírenia zbraní a odzbrojenia, ako to už ukázala jeho podpora jadrovej bezpečnosti a programov jadrovej bezpečnosti v rámci TACIS;
82. znovu opakuje výzvu na moratórium so zámerom zaviesť úplný zákaz použitia takzvanej „munície s ochudobneným uránom“;
83. taktiež pripomína, že Európsky parlament naďalej pozitívne prispieva v prípade druhého pilotného projektu (2005), pri ktorom sa vyčlenilo 1,5 milióna EUR pre Komisiu, aby ich použila na spustenie Iniciatívy pre spoluprácu v oblasti kontroly vývozu EÚ; pripomína svoje rozhodnutie pokračovať v podpore takýchto činností financovaním tretej prípravnej akcie v roku 2006, aby umožnil Komisii lepšie pripraviť pôdu pre budúce programy financované Spoločenstvom v súlade s novým finančným výhľadom na roky 2007 – 2013;
84. pripomína úlohu, ktorú zohráva Parlament vo svojej spolurozhodovacej legislatívnej funkcii a ako rozpočtový orgán v otázkach ako napr. navrhovaný nástroj stability, ktorý by mal obsiahnuť kontroly vývozu a pohraničnú bezpečnosť, podporu deštrukcie chemických zbraní a likvidácie štiepných materiálov vhodných na výrobu zbraní, spravovanie a kontrolu jadrových materiálov, biologickú bezpečnosť, premenu niekdajšej zbrojnej odbornosti, atď. v súlade s nástrojom jadrovej bezpečnosti, kontroly vývozu, atď.;
85. ďalej pripomína svoju angažovanosť vyjadrením súhlasu s najdôležitejšími medzinárodnými dohodami Únie s tretími krajinami a najmä s tými dohodami, v ktorých sú zahrnuté doložky o nešírení; v tejto súvislosti pripomína podporu požadovanú od Parlamentu pre všetky tieto iniciatívy navrhnuté proti šíreniu zbraní v určitých štátoch tým, že na výmenu ponúknu spoluprácu, a pre každý iný druh medzinárodnej dohody alebo partnerstva;
86. žiada preto, aby bol Európsky parlament v plnej miere zapojený do všetkých iniciatív zameraných na realizáciu stratégie EÚ proti ZHN;
87. odporúča, aby sa oficiálna delegácia Parlamentu zúčastnila na budúcej hodnotiacej konferencii o ZNJZ, ako aj na hodnotiacej konferencii DTBZ;
88. vyzýva členské štáty a Radu, aby poslancov Európskeho parlamentu zahrnuli medzi členov delegácie Únie na akomkoľvek budúcom vzájomnom preskúmaní kontroly vývozu; vyzýva taktiež Radu a Komisiu, aby pravidelne informovali Parlament o úlohe EÚ v Austrálskej skupine, v Režime kontroly raketovej technológie, vo Wassenaarskej dohode a v Skupine pre jadrové dodávky;
89. navrhuje každoročne prijať správu o stave aktivít EÚ v oblasti nešírenia obsahujúcu odporúčania pre príslušné politiky;

Finančné hľadiská stratégie EÚ proti šíreniu ZHN

90. vyzýva členské štáty, aby vyčlenili dostatočné finančné prostriedky na realizáciu priorít uvedených v správe ÚOZ o pokroku;

Štvrtok 17. novembra 2005

91. vyzýva Komisiu, aby jasným a transparentným spôsobom oznámila, aké prostriedky už vyčlenila na „jadrovú bezpečnosť“ a „nešírenie ZHN“;
92. vyzýva Komisiu, aby jasným a transparentným spôsobom uviedla, aké prostriedky sú potrebné na nevyhnutný príspevok Spoločenstva k stratégii EÚ proti ZHN v roku 2006 a v rámci nového finančného výhľadu na roky 2007 – 2013, a aby pritom jasne rozlíšila okruhy „jadrová bezpečnosť“ a „nešírenie ZHN“;
93. v záujme toho vyzýva Komisiu, aby vypracovala zoznam priorít a odhadovaných nákladov na opatrenia potrebné na splnenie jej záväzku v rámci globálneho partnerstva G8, ako aj na rozšírenie jej činností nad rámec Spoločenstva nezávislých štátov s cieľom uspokojiť globálne potreby;
94. vyzýva Radu, Komisiu a členské štáty, aby podporovali konkrétne projekty realizované multilaterálnymi inštitúciami, akými sú napríklad IAEA a OZCHZ, a aby v prípade potreby poskytli finančné zdroje;
95. vyzýva najmä členské štáty, aby poskytli finančné prostriedky podľa zoznamu priorít ÚOZ na kontroly vývozu a programy technickej pomoci;
96. zastáva názor, že predchádzanie sporom ani riadenie krízových situácií by nemalo byť financované z preventívneho rozpočtu ZHN a že vysoké ambície vyjadrené v stratégii ZHN a podporované všetkými európskymi inštitúciami a členskými štátmi si vyžadujú primeranú úroveň financovania; v tejto súvislosti pripomína narastajúce ťažkosti s financovaním nedávnych iniciatív (konkrétne obnovenie Spoločnej akcie s OZCHZ a novú Spoločnú akciu na podporu DTBZ) z rozpočtu SZBP alebo nástrojov Spoločenstva;
97. v rámci diskusií o finančnom výhľade na roky 2007 – 2013 preto navrhuje prehodnotiť medziinštitucionálnu dohodu zo 6. mája 1999 a zriadiť v rámci rozpočtu Únie osobitnú rozpočtovú položku na financovanie všetkých činností týkajúcich sa problematiky ZHN bez ohľadu na to, či patria do rámca Spoločenstva alebo SZBP, pri súčasnom dodržiavaní príslušných rozhodovacích postupov, ako aj kompetencií Rady, Komisie a osobného zástupcu;

*
* *

98. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil terajšiemu predsedníctvu Rady, Rade, Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi OSN, vládam a parlamentom USA, Ruska, Číny, Izraela, Indie, Pakistanu, Iránu a Severnej Kórey, a všetkým ostatným zmluvným stranám ZNJZ a členom IAEA.

P6_TA(2005)0440

Verejné obstarávanie obranných zariadení

Uznesenie Európskeho parlamentu o Zelenej knihe o verejnom obstarávaní obranných zariadení (2005/2030(INI))

Európsky parlament,

- so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na jej články 95 a 296,
- so zreteľom na smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2004/18/ES z 31. marca 2004 o koordinácii postupov zadávania verejných zákaziek na práce, verejných zákaziek na dodávku tovaru a verejných zákaziek na služby⁽¹⁾, a najmä na jej článok 10,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 134, 30.4.2004, s. 114.